SJORS

BEHOORT BIJ PANORAMA

7 JANUARI 1937

OP BEZOEK BIJ DEN CLOWN VAN HET CIRCUS

Klotseklomp en het Meisje

WAAROM DE REUS KWAAD WERD

Fluweeltje kwam hem tegen

En redde samen met Paulientje de stad

BOVEN op de berg, die donker en dreigend achter het stadje lag, woonde de bergreus, die Klotseklomp heette.

En beneden in het stadje, waar de zon zo op de vrolijke, rode daken scheen, woonden Paulientje en haar poes, die de naam Fluweeltje droeg.

Paulientje, het dochtertje van een koopman, was het vriendelijkste, aardigste meisje van het stadje en alle mensen hielden heel veel van haar, omdat ze zo'n goed en zuiver hartje had.

Wat Fluweeltje betreft, dat was een mooie, glanzend zwarte poes; verreweg de knapste kat in de gehele omgeving.

Poes gaat wandelen

EENS op een middag ging Fluweeltje een gezellig kattenwandelingetje maken. De poes was in het beste humeur van de wereld; ze had zojuist een lekker maaltje viskoppen en een schoteltje heerlijk zoete melk gehad, zodat ze zich knusjes verzadigd en tevreden voelde.

„Ik zal maar eens een eind de berg op gaan, om te zien, hoe het met Klotseklomp gaat!" zei Fluweeltje en ze wipte met een behendige sprong op het bergpad.

„Dat kon je beter laten!" sprak het bramenbosje. „De bergreus is erg uit zijn humeur."

„Hij is zeker bang, dat ik hem krabbelen zal," antwoordde Fluweeltje.

„Wat 'n grootspreekster!" hoonde haar toen de hoge denneboom, die aan de kant van het bergpad stond. „Pas maar liever op, dat Klotseklomp je niet helemaal plat trapt, want dan zou het net zijn, alsof er een grote inktvlek op de berg lag!"

„Mij plat trappen? Dat durft Klotseklomp niet!" smaalde de poes terug. „Hij is bang voor mij — en ik kan hem niet uitstaan!"

Waarom gehaat?

WAAROM Fluweeltje den bergreus niet kon uitstaan? Ja, dat wist de poes eigenlijk zelf niet, maar ik geloof, dat het als volgt in elkaar zat: alle mensen waren erg bang voor Klotseklomp, en iemand, waarvoor men bang is, haat men in de regel ook, zodat de mensen een hartgrondige hekel aan den bergreus hadden en hem plaagden, wanneer ze de kans kregen. En Fluweeltje, die het goed had bij de mensen, kon Klotseklomp ook niet uitstaan, omdat ze nu eenmaal op de hand der mensen was.

Intussen was het wel wonderlijk, dat de mensen zo tegen den bergreus gekant waren, want geen hunner kon zeggen, dat Klotseklomp hun ooit ook maar 't minste kwaad gedaan had. Hij was eigenlijk in 't geheel geen kwade reus; alleen maar groot en onbehouwen en nors, en slechts, wanneer hij geplaagd werd, maakte hij zich razend.

Intussen klom Fluweeltje hoger en hoger de berg op, tot ze ten slotte een stemgeluid hoorde. Het was de bergreus zelf, die sprak, want het stemgeluid, dat diep en rommelend klonk, kwam als het ware uit het binnenste van de berg, terwijl een andere stem, die veel minder diep klonk, van de vrouw van den bergreus afkomstig moest zijn.

Wat de reus zeide

ZOU jij me kunnen vertellen, wat ik hun voor kwaad gedaan heb?" klonk het uit de mond van den bergreus. „Ik woon hier nu al meer dan duizend jaar; nog voordat de mensen hier kwamen, had ik hier reeds mijn woning; met al hun dwaasheden heb ik vrede genomen. Is het niet zo?"

„Ja, man, dat is zo! Je bent erg lankmoedig met hen geweest!"

„Ik heb ze rustig hun huizen laten bouwen en hun kerken. En hun klokken luidden voortdurend en wekten me uit m'n zoetste dromen. Ik heb ze rustig hun spoorwegen laten aanleggen door het land. En ze lieten er voortdurend wagens over rijden, die rook maakten en een geweldig spektakel veroorzaakten...."

„Ja, man, zelfs dàt heb je niet willen verhinderen!" antwoordde de reuzin.

„Maar nu zijn ze waratje begonnen het bos op mijn eigen berg om te hakken — als dat zo doorgaat, breken ze nog onze hele woning af — nu heb ik er hartelijk genoeg van — nu is het eens en voor altijd uit met mijn lankmoedigheid!"

„Ja, man, dat zal je nu niets meer baten; nu zijn er te veel mensen. En ze haten ons — thans is onze tijd voorbij. Bijna alle reuzen zijn uitgestorven of verhuisd naar streken, waar men geen mensen aantreft!" zei Klotseklomp's vrouw.

Wraak van den bergreus

MAAR ik wil hier niet vandaan!" schreeuwde de bergreus woedend, zodat het bos er van ruiste. „Ik zal dat hele stadje plat trappen. En vannacht nog!"

Op hetzelfde ogenblik zag Fluweeltje, dat Klotseklomp de berg kwam afgedaald. Groot en dreigend kwam hij naar beneden, en zijn schaduw viel over het stadje daar onder in het dal.

Toen begreep de poes, dat er nu snel gehandeld moest worden. Ze sprong vlug op een voet van den bergreus — Klotseklomp bemerkte dat niet eens — en vandaar wipte ze op de kerktoren beneden. In een ommezien was de poes nu in het stadje, waar ze als een der eerste mensen haar vrouwtje Paulientje ontmoette.

Toen de poes aan Paulientje verteld had, wat er aan de hand was, zei ze ten slotte:

„Ga gauw op mijn rug zitten en houd je goed vast — wij twee moeten de stad en alle mensen redden — er is niemand anders die dat doen kan."

En de poes, met Paulientje op haar rug, klauterde en sprong boven in de kerktoren.

De bergreus stond nu reeds met zijn ene voet dreigend opgeheven, om de huizen van het stadje te vertrappen — toen sprongen Fluweeltje en Paulientje over op

die voet en zie — daar gebeurde iets merkwaardigs.

Paulientje's goede hartje straalde zijn warmte dwars door de dikke laars tot op Klotseklomp's voet uit.

„Wat is dat toch, dat m'n voet zo heerlijk verwarmt?" sprak de bergreus verwonderd, terwijl hij zijn voet onwillekeurig iets terugtrok, juist op het ogenblik, dat hij de hele stad wilde vertrappen.

Het reuzenhart ontdooid

EN toen zag hij Paulientje staan. Ze was klein en slank; heur haar geleek wel een gouden kap, terwijl haar ogen helderder straalden dan sterren in de nachthemel. Vriendelijk glimlachte ze tegen den bergreus, zodat die daar zijn ganse woede door vergat!

„O — ben jij dat — jij klein, klein meiske?" sprak hij. En de warmte, die hij in zijn voet voelde, steeg omhoog tot aan zijn hart en maakte dat mild en goed.

„Och, wat is dat een lief meisje!" zei de reuzin, en ze dacht aan haar eigen, onbehouwen reuzenkleuters.

„Ben je helemaal niet bang voor mij, groten, barsen reus, die ik ben?" vroeg Klotseklomp toen.

„Neen, helemaal niet," lachte Paulientje. „En waarom zou ik bang voor je zijn? Je bent lang niet zo bars — je hebt immers vriendelijke ogen!" En terwijl ze dat zei, klopte ze den bergreus op zijn grote, grove hand, waarmee hij haar vasthield.

Klotseklomp vond 't heel wonderlijk, dat zo'n nietig mensenkindje zo vriendelijk tegen hem, den vervaarlijken bergreus, kon zijn. En hij voelde zich opeens helemaal niet meer zo nors!

Het was, alsof plotseling alle boosheid uit zijn hart verdwenen was; hij haatte die zonderlinge mensjes niet meer en hij wilde ze ook geen kwaad meer doen, zolang ze kinderen hadden gelijk dit goudgelokte meisje hier.

Dat vertelde hij toen ook aan Paulientje en Fluweeltje, en hij voegde er aan toe, dat ze maar in het stadje zeggen moesten, dat geen der bergreuzen de mensen kwaad wilde doen, zelfs al zouden zij de hele berg vol kerken en spoorwegen bouwen, ja, zelfs al zouden ze het hele bos omhakken!

Paulientje en Fluweeltje kwamen eerst tegen donker in het stadje terug, waar niemand wist in welk een groot gevaar men daar verkeerd had, maar toen Paulientje alles vertelde, begreep men het.

Doch het was, alsof sedert dien niemand meer lust had, om op de berg bomen te gaan omhakken. — Er was ruimte voor de mensen genoeg rondom in de dalen, zeiden ze.

En van toen af kon de reuzenfamilie in de berg rustig en in vrede met het grote bos blijven wonen.

Toen zag Klotseklomp, de bergreus, Paulientje staan met haar poes Fluweeltje naast zich.

WIEROOK werd al door de oude Grieken veelvuldig bij hun godsdienstige ceremoniën gebruikt. De wierook werd eerst plechtig opgeheven en vervolgens op het altaar op een wierookvat verbrand.

Vooral in Macedonië was de wierook echter verschrikkelijk duur, zodat men er zuinig mee moest omgaan. Maar aan zuinigheid kon kroonprins Alexander van Macedonië — die later Alexander de Grote werd en een reusachtig rijk stichtte — maar niet wennen. Altijd gebruikte hij voor zijn offers veel te veel wierook, zodat zijn gouverneur hem op zekere dag berispte met de woorden:

„Wacht tenminste met op dergelijke verkwistende wijze wierook te verbranden, totdat gij het land veroverd hebt, waar zij groeit."

Dat knoopte de jonge prins zich terdege in het oor en toen hij heer en meester geworden was van vrijwel de gehele toenmaals bekende wereld, zond hij zijn ouden leermeester Leonides in dankbare herinnering een hele vloot met reukstoffen.

* * *

IN vroeger eeuwen kenden de mensen niet eens paraplu's, zodat ze — als het regende — zich ofwel kletsnat moesten laten regenen, of binnenshuis blijven.

Omstreeks 1750 echter verscheen in Londen een zekere Jonas Harvey voor de eerste maal tijdens een stortbui met een paraplu op straat. Iedereen lachte hem om het hardst uit, maar Harvey stapte kalm verder en kwam lekker droog weer thuis.

Zó dom waren de mensen echter, dat het zeker nog wel dertig jaar duurde, voordat ook anderen paraplu's bezaten en tegenwoordig zijn er in de hele wereld vele tientallen millioenen paraplu's, want niemand heeft meer zin zich doornat te laten regenen.

Jonas Harvey stierf in 1786. In de Westminster-abdij in Londen kun je een gedenksteen van hem vinden, als je ooit eens 'n bezoek aan de hoofdstad van het Engelse rijk mocht brengen.

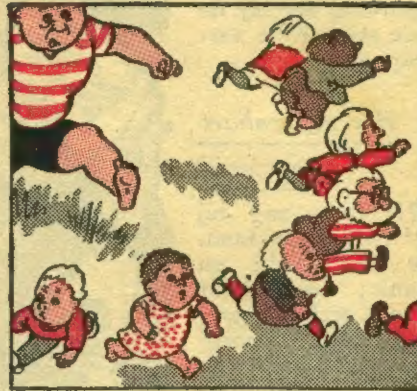
LEER OM LEER

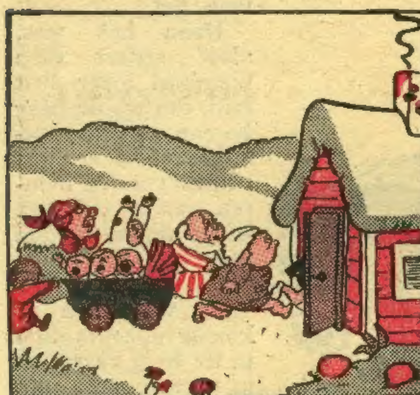
Bam-Bam sliep in 't groene bos
Met zijn staartpunt op het mos.
Lies zag die voor 'n bloempje aan,
Dat ze fluks wou plukken gaan.

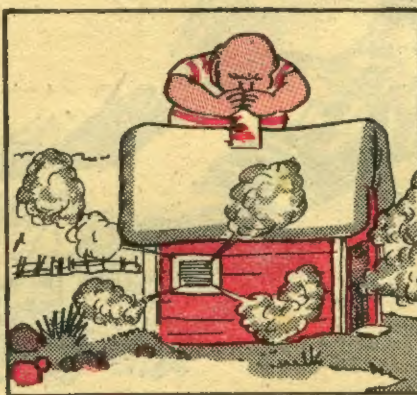
Maar reus Bam-Bam sprong toen op;
Woedend keek zijn dikke kop,
Zodat Liesje danig schrok
En snel aan haar kuiten trok!

Bam-Bam rende — 't was verbazend
Zoals hij tierde, toen hij razend
Om zich heen naar mensjes greep!
Dezen vluchtten; dat was leep.

Ondanks d'angst toch een van zin
Renden ze een huisje in,
Waar de vlucht een einde nam.
Veilig was men voor Bam-Bam!

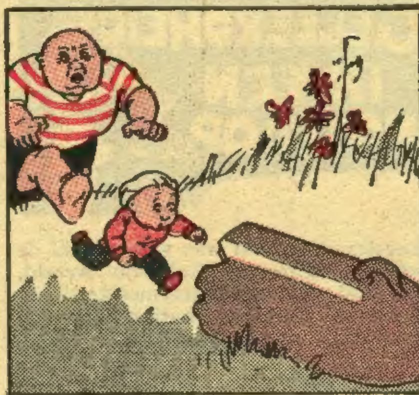
Nu de reus hen niet kon pakken
Besloot hij hun een poets te bakken:
Door de schoorsteen — met getoet —
Blies hij 't huis vol rook en roet.

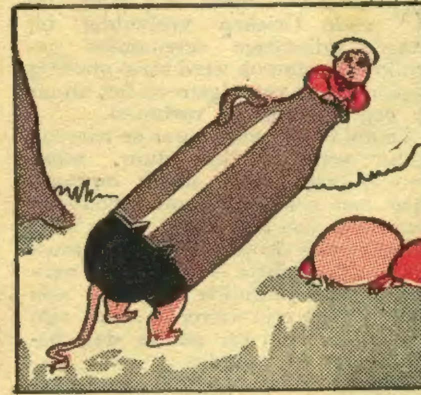
Als een troepje schoorsteenvegers,
Ja, zo zwart zowaar als negers,
Vluchtten allen uit het huis.
Bam-Bam lachte met gedruis.

Iedereen moest zich gaan wassen,
Met spons en zeep in water plassen.
Liesje's broer nam daarvoor wraak.
Zie, wat deed hij toen, die snaak?

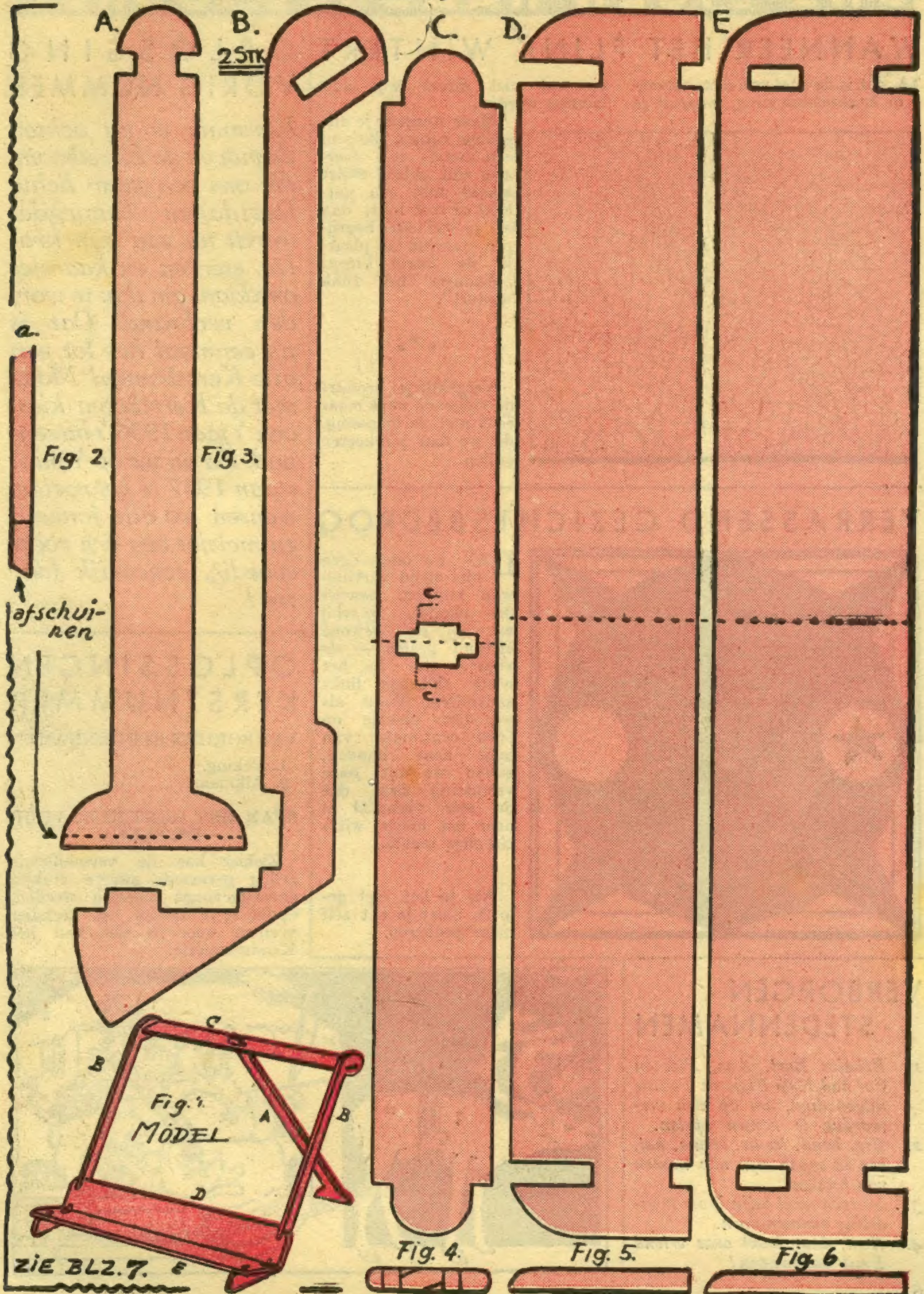

Maar de reus kreeg 't in de gaten:
„Wil je wel m'n staart loslaten?!"
Bobbie vluchtte op z'n buik
In een oude, lege kruik.

Daar kroop Bam-Bam Bobbie na,
Doch hij ondervond aldra,
Dat hij — wijl als reus te plomp —
Vastgeklemd zat met zijn romp.

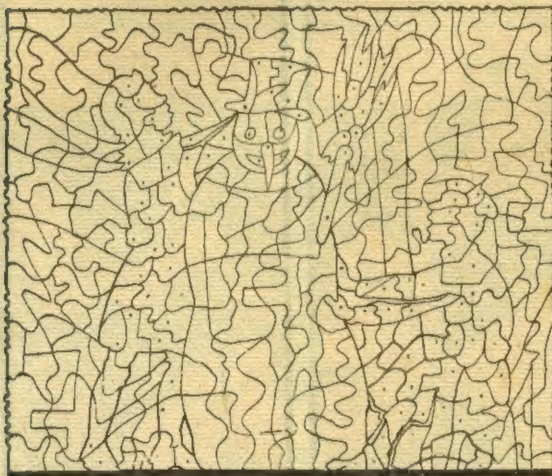
ONZE HANDIGE LEZENAAR, DIE WE ZELF GAAN MAKEN

ONS EIGEN RAADSELHOEKJE

WANNEER HET FLINK WINTERT

JA, dat is de titel van deze vreemde kriskras-tekening, waaruit je zo wel niet direct wijs zult kunnen worden.

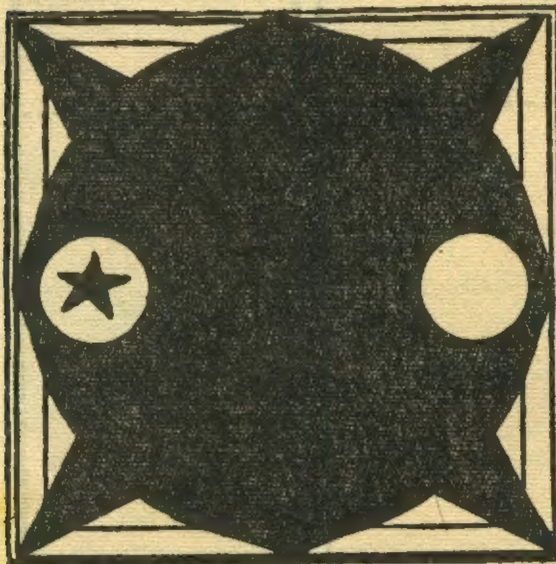

Maar wanneer je alle grillige vakjes, die van een zwarte stip voorzien zijn, geheel zwart maakt met een potlood of met inkt, dan zul je wel beter begrijpen, waarom het plaatje de naam kreeg: „Wanneer het flink wintert".

* * *

Vergelijk je product de volgende week maar eens met de oplossing, die we dan publiceren zullen.

VERRASSEND GEZICHTSBEDROG

DAT we onze ogen niet altijd vertrouwen kunnen, bewijst dit plaatje, waarbij we — op gewone afstand gezien — de zwarte ster in het witte cirkeltje links aantreffen. Want als we het plaatje op twee centimeter van onze neus houden, zullen we tot onze verrassing zien, dat de ster verhuisd is naar het ledige witte cirkeltje rechts.

Als je het niet gelooft, moet je het zelf maar proberen.

VERBORGEN STEDENNAMEN

1. *Behalve Bart, Ans, Piet en Cor had Nap Elsje en Tonnie uitgenodigd, om op zijn verjaardag te komen spelen.*
2. *Big, hond, leeuw, struis, kat, hen en snoek zijn alle namen van beesten.*
3. *Morgen moet mijn broer mondeling examen doen.*
4. *Kijk, daar komt onze vriend Emil aangelopen!*

OPLOSSING VORIG NUMMER

Kerstmis is nu achter de rug en de Kerstboom, die ons een paar lichte feestdagen bezorgde, wordt nu van zijn kralen, sterren en kaarsjes ontdaan, om dan te worden verbrand. Dat is nu eenmaal het lot van alle Kerstbomen! Maar met de Kerstboom kiest ook 't jaar 1936 't hazenpad. En nu we op 't punt staan 1937 te begroeten, wensen we alle jongens en meisjes een erg voorspoedig, zegenrijk jaar toe!

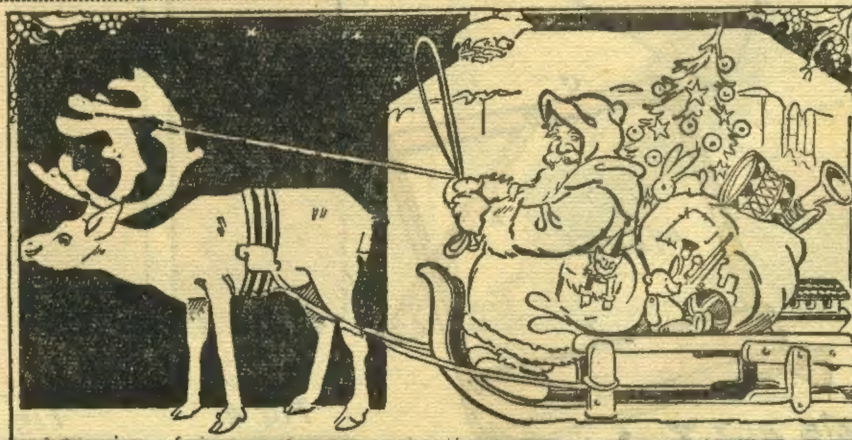
OPLOSSINGEN KERSTNUMMER

VERBORGEN STEDENNAMEN

1. Peking.
2. Alkmaar.

SPAN HET HERT EENS VOOR DE SLEE!

Ziehier hoe de verschillende grillig gevormde zwarte stukjes aaneengevoegd moesten worden, opdat ze te zamen het trekdier vormen voor de slee van het Kerstmannetje.

Onze Handige Lezenaar

Uit 6 losse stukken bestaande, die we in de zak kunnen opbergen

HET lezen van of platenkijken in een groot, lijvig boek of het gebruik van een atlas b.v., zijn meestal vermoeiende bezigheden, omdat we — door de omvang van boek of atlas — deze steeds met de handen moeten steunen en dikwijls ook nog moeten verschuiven, om het licht er op de juiste manier op te laten vallen.

We kunnen ons dan echter heel wat vermoeienissen besparen, door zo'n groot boek voor ons op een lezenaar te laten steunen, waardoor wij de handen vrij krijgen en we bovendien — aangezien het boek door de lezenaar een schuine stand krijgt — steeds een goede lichtvalling op de bladzijden houden.

Wie een beetje vaardig met de figuurzaag is, kan zich een handige lezenaar met weinig moeite zelf maken, een lezenaar, die we in een wip uit zes losse stukken in elkaar zetten, om hem na het gebruik weer even snel uit elkaar te nemen, waarna de zes onderdelen in een mapje of in onze zak ondergebracht kunnen worden.

Op bladzijde 5 zul je links onderaan de modeltekening fig. 1 van de lezenaar, wanneer die in elkaar gezet is, aantreffen.

De figuren 2, 3, 4, 5 en 6 geven de juiste maten der onderdelen aan, zodat je ze zonder meer met behulp van een stuk carbonpapier (een zogenaamd „blauwtje") op het hout kunt overbrengen. Figuur 3 moet je echter tweemaal overtekenen, omdat je van onderdeel B twee stuks nodig hebt.

We maken de lezenaar van 4 millimeter dik hout — als het kan, van triplex.

Het eerst zagen we de twee stukken B (fig. 3), het stuk D (fig. 5) en het stuk E (fig. 6) uit, want als deze eenmaal gereed zijn, is het pasmaken van de stukken A (fig. 2) en C (fig. 4) veel gemakkelijker.

Wanneer je wilt, kun je de kanten van C, D en E afronden op de wijze, als door de profieltekeningetjes rechts onderaan blz. 5 aangegeven.

Het steunlatje A moet aan de onderkant afgeschuind worden, gelijk het schetsje A, geheel links, toont.

Om de lezenaar in elkaar te zetten, worden eerst de twee stukken B en het stuk E in elkaar gehaakt, waarna het stuk C op zijn plaats wordt gebracht. Vervolgens drukken we stuk D (dat C moet doen vastklemmen !) op zijn plaats.

Het allerlaatst wordt het steunlatje A in de insnijding C—C vastgezet, hetgeen geschiedt als bij een z.g.n. bajonetsluiting, dat wil zeggen, dat men A, na zijn bovenkant door de insnijding gestoken te hebben, een kwartslag omdraait.

Je kunt de onderdelen van de lezenaar een kwastje verf in de gewenste kleur geven, of — als je de houtkleur mooier vindt — eerst alles met fijn schuurpapier mooi glad schuren, om het daarna te beitsen.

Wanneer je van alle onderdelen de haken, gaten en uitsparingen goed pas gemaakt hebt, is de lezenaar in een oogwenk in elkaar gezet of weer uit elkaar genomen.

Mocht je heel zware boeken met behulp van de lezenaar willen inzien, dan doe je er goed aan, het steunlatje 'n paar centimeter langer te maken dan fig. 2 aangeeft.

Veel succes met dit nieuwe knutselwerkje.

Meeuwen voeren

KOMT, kind'ren, voor we verder gaan
Met spelen, gaan we even
De meeuwen op de stille gracht
Tezaam wat eten geven.

Ze hebben in de wintertijd
Zo heel veel te verduren.
Ze vliegen over 't water heen
En langs de kale muren.

Maar nergens voedsel, nergens iets
Waarvan zij kunnen leven.
Wie heeft er niet wat korstjes brood,
En wie wil ze niet geven ?

Wie 's morgens voor 't naar school toe gaan
Zèlf stevig heeft ontbeten,
Die zal de meeuwen op de gracht
Ook zeker niet vergeten !

Annie de Hoog-Nooy.

SJORS VOORLITTER VAN DE REBELLEN-CLUB

SJORS IS EEN HULP IN DEN NOOD.

